

**Comentariile Romtelecom
asupra Proiectului de Decizie ANRC pentru
aprobarea Regulamentului privind realizarea
modelului de tip „top-down” de calculare a
costurilor incrementale pe termen lung de
către societatea comercială Romtelecom S.A.**

septembrie 2003

1 Comentariile Romtelecom cu privire la proiectul de decizie referitor la costurile incrementale pe termen lung

- 1.1 ANRC a publicat un proiect de decizie referitor la realizarea modelului de tip „top-down” de calculare a costurilor incrementale pe termen lung de către Romtelecom¹.
- 1.2 Pe parcursul consultărilor anterioare, Romtelecom și-a exprimat dezamăgirea și surpriza să constate că ANRC a ignorat majoritatea criticilor formulate de Romtelecom și de către ceilalți reprezentanți ai sectorului de telecomunicații din România la adresa propunerilor ANRC. Sperăm însă că ANRC va acorda atenția cuvenită comentariilor exprimate în acest răspuns.
- 1.3 Spre deosebire de majoritatea țărilor din întreaga lume, procesul de consultare nu este unul public în care opinia operatorilor asupra aspectelor specifice ale politicii de reglementare să fie analizată și publicată, și în care deciziile să fie emise pe baza opiniilor exprimate de operatori și a beneficiilor estimate ale fiecărei decizii.
- 1.4 Acest precedent mondial contrastează cu procesul inițiat de ANRC, în care opiniile operatorilor cu privire la aspecte specifice ale politicii de reglementare nu sunt analizate ci sunt publicate proiecte de decizii fără să se menționeze aspectele specifice pe care autoritatea de reglementare le supune consultării. Răspunsurile operatorilor cu privire la proiectele de decizii integrale sunt făcute publice, însă proiectele de decizii ulterioare nu fac nici o referire la problemele pe care le ridică respectivele răspunsuri pentru ANRC și nici la sugestiile oferite.
- 1.5 În legătură cu proiectul de decizie referitor la calcularea costurilor incrementale pe termen lung, Romtelecom a constatat că ANRC nu a specificat nici de această dată care sunt aspectele politicii de reglementare la care solicită comentarii. Solicităm ANRC să adopte această politică la consultările viitoare.
- 1.6 Romtelecom solicită ANRC ca la luarea deciziilor viitoare cu privire la costurile incrementale pe termen lung să procedeze astfel:
- să specifice și să analizeze individual opiniile exprimate de operatori în decizia ulterioară;
 - să demonstreze beneficiile pe care le va obține sectorul de telecomunicații ca rezultat direct al implementării fiecărei cerințelor pe care o propune; și

¹ ANRC – „Proiectul de decizie referitor la regulamentul privind realizarea modelului de tip “top-down” de calculare a costurilor incrementale pe termen lung de către Romtelecom.” Proiect / 14.08.2003.

- să demonstreze avantajele și/sau dezavantajele fiecărui răspuns al operatorilor cu privire la propunerea ANRC, pentru a crea astfel cadrul pentru decizia finală a ANRC.

- 1.7 Romtelecom consideră că în calitate de reprezentant principal al sectorului de telecomunicații din România – atât al utilizatorilor finali cât și al operatorilor care au intrat recent pe piață – ANRC are responsabilitatea să prezinte o astfel de analiză la emiterea tuturor deciziilor sale viitoare, fie că acestea sunt în stadiu de proiect sau sunt decizii finale. Pentru ca sectorul de telecomunicații din România să beneficieze de investițiile pe termen lung, este obligatoriu ca ANRC să demonstreze îmbunătățirile durabile aduse sectorului de telecomunicații.
- 1.8 În secțiunea următoare (Secțiunea 2), Romtelecom prezintă pe scurt comentariile cu privire la proiectul de decizie referitor la calcularea costurilor incrementale pe termen lung. În Secțiunea 3 sunt prezentate comentariile detaliate cu privire la elementele individuale ale proiectului de decizie.

2 Prezentare generală a comentariilor

2.1 ANRC a emis un proiect de decizie denumit „Regulamentul privind realizarea modelului de tip „top-down” de calculare a costurilor incrementale pe termen lung de către societatea comercială Romtelecom S.A”. Acest document este denumit în continuare „proiectul de decizie”.

2.2 Principalele puncte ale proiectului de decizie sunt prezentate mai jos:

- Definiție - ANRC nu definește corect costurile incrementale medii, făcând o confuzie între costurile indirecte specifice incrementului și costurile fixe comune. În secțiunea următoare, este detaliată propunerea Romtelecom privind remedierea acestei erori.

- Modelul de calculare a costurilor – ANRC face confuzie între diferitele abordări necesare în cazul unui model de tip „top-down” și cele pentru modelul de tip „bottom-up”. Această confuzie reapare pe parcursul întregului proiect de decizie. Romtelecom consideră că modelul de tip „top-down” conform celor mai bune practici din UE trebuie să constituie principalul instrument de estimare a costurilor deoarece se reconciliază de o manieră transparentă cu conturile financiare. Modelul de tip „bottom-up” (creat adecvat în urma unui proces de consultare publică) trebuie utilizat doar pentru ajustarea rezultatelor (dacă se convine astfel) ale modelului de tip „top-down”.

- Modelul de calculare a costurilor – ANRC face referire la “un sistem informatic integrat” deși responsabilitatea selectării structurii sistemului revine Romtelcom și nu ANRC.

- „Optimizarea” modelului de tip „top-down” – ANRC dorește să ajusteze parametri de bază din cadrul modelului de tip „top-down”. Această măsură contravine în totalitate obiectivului și principiului pe care se bazează modelul de tip „top-down”, și anume reconcilierea cu conturile financiare efective. ANRC pare să dorească să aplice din nou o abordare de tip „bottom-up” în cazul unui model de tip „top-down”. Romtelecom consideră că orice astfel de ajustări trebuie limitate la rezultatele modelului, pe baza unor analize ale eficienței efectuate corect și/sau a modelului de tip „bottom-up”.

- Serviciile modelate – aria serviciilor este stabilită greșit și constituie o reflectare a confuziei referitoare la rezultatele modelului de calculare a costurilor incrementale pe termen lung. Rezultatul modelului de tip „top-down” reprezintă costul acelor componente ale rețelei care urmează să fie oferite operatorilor interconectați. Acestea nu includ serviciile de telefonie vândute pe piața cu amănuntul și nici serviciile de vânzare de linii închiriate.

- Evaluarea mijloacelor fixe – principiile formulate de ANRC în ce privește costul de înlocuire și activele echivalente moderne sunt prea vagi pentru a avea o valoare practică. ANRC ar trebui să emită prevederi specifice în acest sens care să fie convenite printr-o consultare publică.

- Pe lângă aceste aspecte, Romtelecom a identificat și o serie de alte probleme care, luate împreună, reprezintă o deficiență semnificativă a proiectului de decizie. Acestea sunt detaliate în secțiunea următoare.

2.3 Pe scurt, Romtelecom consideră că modelul de tip „top-down” trebuie să reprezinte principalul instrument de evaluare a costurilor. Principalul beneficiu pe care îl oferă acesta este că se reconciliază cu conturile financiare ale Romtelecom. Astfel, modelul este transparent, oferind o evidență de audit pentru fiecare rezultat.

2.4 Orice ajustări ale modelului trebuie limitate la rezultatele modelului, pe baza unor analize ale eficienței efectuate corect și/sau a modelului de tip „bottom-up”; acestea trebuie convenite cu reprezentanții sectorului de telecomunicații și trebuie supuse unui proces de consultare adecvat. Dacă aceste ajustări s-ar efectua pe baza modelului de tip „top-down”, așa cum sugerează ANRC, s-ar pierde o mare parte din beneficiile transparenței și auditului.

2.5 În secțiunea următoare (Secțiunea 3) sunt prezentate comentariile detaliate ale Romtelecom cu privire la elementele specifice ale proiectului de decizie.

3 Comentariile Romtelecom cu privire la proiectul de decizie al ANRC

Romtelecom emite următoarele comentarii cu privire la aspectele specifice ale proiectului de decizie emis de ANRC cu privire la realizarea modelului de tip „top-down” de calculare a costurilor incrementale pe termen lung de către Romtelecom.

Secțiune	Problemă	Comentariile Romtelecom
1.3.2	Definiția costului mediu incremental	ANRC specifică următoarele: „Costurile incrementale ale rețelei care furnizează acest grup de servicii sunt împărțite la întregul trafic, obținându-se astfel costul mediu incremental. Costul mediu incremental presupune și atribuirea costurilor indirecte specifice incrementului pe serviciile aferente acestuia.” Această formulare reflectă o confuzie între ‘costurile indirecte specifice incrementului’ și ‘costurile fixe comune’. ‘Costurile fixe comune’ reprezintă o sub-categorie a costurilor indirecte specifice incrementului; deoarece nu pot fi alocate nici unui serviciu sau grup de servicii, astfel de costuri pot fi evitate doar dacă societatea și-ar încheia activitatea. Termenul de ‘costuri indirecte specifice incrementului’ denotă toate costurile fixe și variabile care sunt atribuite la mai mult de un serviciu sau increment. Aceste costuri sunt sinonime cu costurile indirecte sau cheltuielile de regie, a căror alocare depinde de identificarea activității corespunzătoare care le generează. Astfel, definiția ANRC ar trebui modificată astfel: „Costurile incrementale ale rețelei care furnizează acest grup de servicii sunt împărțite la întregul trafic, obținându-se astfel costul mediu incremental. Costul mediu incremental presupune și atribuirea unei părți a costurilor indirecte specifice incrementului pe serviciile aferente acestuia.”
1.3.1	Modelul de calculare a costurilor	În documentele ANRC se creează o confuzie între definițiile și caracteristicile următoarelor trei modele distincte de calculare a costurilor: - modelul de tip „top-down” de calculare a costurilor incrementale pe termen lung; - modelul de tip „bottom-up” de calculare a costurilor incrementale pe termen lung; și

Secțiune	Problemă	Comentariile Romtelecom
		- modelul costurilor complet alocate. Documentele fac referire la „un sistem informatic integrat de calculare a costurilor incrementale pe termen lung” (alineatul 2.2.3) care „va fi dezvoltat, pe cât posibil, pe structura modelului implementat de operator în vederea calculării costurilor curente complet alocate ale serviciilor furnizate”. Această structură va permite „identificarea și modificarea modului de tratament al fiecărei categorii de costuri, precum și ajustarea parametrilor de bază, în vederea optimizării modelului”. Această descriere nu este conformă cu modelul prevăzut de reglementare – respectiv modelul de tip „top-down” de calculare a costurilor incrementale pe termen lung. În primul rând, un model de tip „top-down” poate fi integrat sau individual; nu intră în autoritatea ANRC să impună Romtelecom o anumită structură a sistemului. Un model de tip „top-down” nu va fi doar dezvoltat, pe cât posibil, pe structura modelului costurilor complet alocate, ci depinde în totalitate de rezultatele acestuia. Totuși, modelul de tip „top-down” nu conține informații cu privire la alocarea costurilor în funcție de blocurile structurale, servicii sau incremente. Orice „identificare și modificare a tratamentului fiecărei categorii de costuri” trebuie efectuată pe baza modelului costurilor complet alocate. În ce privește „ajustarea parametrilor de bază, în vederea optimizării modelului”, nici o astfel de ajustare nu este posibilă prin intermediul unui model de tip „top-down”. În acest sens, Romtelecom supune analizei ANRC descrierea Oftei a metodologiei modelului de tip „top-down” de calculare a costurilor incrementale pe termen lung utilizat în Marea Britanie, în care nu se menționează ajustările parametrilor de bază: <i>„Modelul de tip „top-down” al BT cuprinde un număr semnificativ de categorii de costuri (583). Unele categorii se referă la costurile directe, altele la costurile indirecte (de ex. cele cu personalul). Pentru fiecare categorie, BT a identificat unul sau mai mulți factori generatori de cheltuieli precum și o relație cost-volum, descriind rata la care costul va scădea pe termen lung o dată cu diminuarea numărului factorilor generatori de costuri.</i> <i>Pe baza nivelului costurilor din fiecare categorie obținute din contabilitatea BT pe baza costurilor istorice, se calculează raportul dintre volumul factorilor generatori de cheltuieli aferente activităților de vânzare cu amănuntul și activităților non-PSTN și relația cost-volum pentru a obține costurile relevante pentru rețeaua autonomă. Sunt</i>

Secțiune	Problemă	Comentariile Romtelecom
		<i>identificate volumele factorilor generatori de cheltuieli aferenți rețelei de transmisie și acces. Fiecare dintre aceștia se aplică în cazul relației cost-volum plecând de la un punct relevant pentru rețeaua autonomă, pentru a obține costul incremental. Costurile totale incrementale de transmisie și acces se calculează prin însumarea tuturor celor 583 categorii. Costurile incrementale de transmisie sunt împărțite în costurile componentelor rețelei prin aplicarea ratelor utilizate în conturile de gestiune ale BT în funcție de categoriile de servicii.”</i> <i>Această descriere contrastează cu cea oferită pentru modelul de tip „bottom-up” dezvoltată de grupul de lucru din Marea Britanie printr-un proces de consultare publică:</i> <i>„Modelul de tip „bottom-up” constă în trei modele de proiectare economică. Costul incremental de transmisie se obține pe baza modelului de tip „Network”, care modelează costul unui tandem tipic și centrala locală și legăturile de transmisie normale, fiecare dintre acestea fiind dimensionată la capacitatea necesară pentru a acoperi un anumit procent din traficul din Marea Britanie. Până în prezent, Grupul de lucru s-a concentrat asupra costurilor unui operator cu 90% din traficul din Marea Britanie, însă pe viitor se vor stabili seturi de cifre generice pentru un operator cu 60%, 30% și 10% din traficul din Marea Britanie (pe baza unei combinații între utilizatorii medii din Marea Britanie). În scopul stabilirii modelului, s-a presupus că se cunosc numărul și locația centralelor BT (premisa 'scorched node'). Alternativa ar fi să se presupună o abordare de tip „pure greenfield” și să se permită optimizarea la maximum a numărului și locației centralelor, însă Grupul de lucru a considerat că această abordare ar duce la complicarea excesivă a acestui proces.</i> <i>Costul de înlocuire a centralelor și liniilor de transmisie este transformat într-un cost per an prin utilizarea unei formule specifice. Costurile operaționale sunt introduse în model prin intermediul unor indici reprezentând raportul dintre costurile operaționale și costurile de capital pentru comutare, transmisie și acces. Oftel calculează factorii costurilor operaționale pe baza informațiilor furnizate de o serie de operatori cu privire la relația dintre costurile operaționale și costurile de înlocuire brute aferente rețelelor existente.”</i> <i>Ajustarea parametrilor de bază ca modalitate de optimizare a performanței este o caracteristică a abordării de tip „bottom-up” a stabilirii modelului de calculare a costurilor incrementale pe termen lung; această funcționalitate nu poate și nu trebuie</i>

Secțiune	Problemă	Comentariile Romtelecom
		inclusă într-un model de tip „top-down”. Pe scurt, modelul de tip „top-down” de calculare a costurilor incrementale pe termen lung nu reprezintă un instrument prin care Romtelecom sau ANRC ar putea ajusta parametrii operaționali ai rețelei sau baza de cost alocată serviciilor. Pentru a permite reconcilierea transparentă a costurilor medii și incrementale pe termen lung aferente unui anumit serviciu, atât modelul costurilor complet alocate cât și modelul de tip „top-down” de calculare a costurilor incrementale pe termen lung trebuie să includă 100% costurile înregistrate și trebuie să prezinte o imagine identică a activității ca cea oferită de conturile statutare.
3.2	Eliminarea costurilor suplimentare determinate de ineficiența structurală sau operațională a operatorului	După cum s-a menționat mai sus, modelul de tip „top-down” nu va include nici o funcție de eliminare a costurilor. Principala aplicație a modelului de tip „top-down” de calculare a costurilor incrementale pe termen lung o reprezintă calcularea prețurilor pentru serviciile de interconectare, astfel încât acestea reflectă costul de furnizare plus o rată rezonabilă a profitului. În cazul în care astfel de costuri includ „ineficiențe”, acestea trebuie demonstrate în contextul unui studiu al eficienței și trebuie convenite printr-un proces de consultare publică.
4	Serviciile modelate	Conform ANRC, modelul de calculare a costurilor (care în cazul Romtelecom este modelul de tip „top-down” de calculare a costurilor incrementale pe termen lung) va include cel puțin serviciile de telefonie incluse în alineatul 4.3.1 al celui de-al doilea proiect de decizie cu privire la realizarea evidenței contabile separate. Romtelecom susține că informațiile cu privire la costurile incrementale pe termen lung sunt utile doar pentru stabilirea costurilor pentru acele servicii furnizate altor operatori și pentru operațiunile de vânzare cu amănuntul ale Romtelecom. Pentru a clarifica problema identificării serviciilor care vor compromite rezultatele modelului de tip „top-down” de calculare a costurilor incrementale pe termen lung, Romtelecom atrage atenția din nou ANRC asupra obiectivelor diferite ale modelelor. Singura diferență între rezultatul unui model al costurilor complet alocate și cel al unui model de tip „top-down” de calculare a costurilor incrementale pe termen lung

Secțiune	Problemă	Comentariile Romtelecom
		rezidă în costul calculat al componentelor rețelei. Calcularea costului incremental al altor elemente decât componentele de rețea (de exemplu, activitățile de vânzare cu amănuntul) este inutilă deoarece aceste elemente nu sunt incluse în Oferta de Referință privind Interconectarea. Ca urmare, rezultatul modelului de tip „top-down” de calculare a costurilor incrementale pe termen lung reprezintă costul acelor componente ale rețelei care urmează să fie oferite operatorilor de interconectare. Acestea nu includ serviciile de telefonie menționate la alineatul 4.3.1 al celui de-al doilea proiect de decizie cu privire la realizarea evidenței contabile separate. Romtelecom solicită ANRC să analizeze descrierile modelelor de calculare a costurilor incrementale pe termen lung menționate mai sus, în care rezultatele sunt descrise ca fiind “componente ale rețelei” și nu “servicii de telefonie”. Pe de altă parte, modelul costurilor complet alocate nu include toate serviciile de telefonie ale Romtelecom; pentru a completa situația costurilor descrisă la alineatul 4.3.1 al celui de-al doilea proiect de decizie cu privire la realizarea evidenței contabile separate, costul componentelor rețelei utilizate în modelul costurilor complet alocate ar fi înlocuite de rezultatul modelului de tip „top-down” de calculare a costurilor incrementale pe termen lung. Aceleași comentarii sunt relevante în cazul obligației de a grupa produsele de linii închiriate în linii oferite pe piața de gros și cele oferite pe piața cu amănuntul. Modelul de tip „top-down” de calculare a costurilor incrementale pe termen lung se referă doar la consumul de elemente de rețea aferent tuturor produselor, indiferent dacă acestea se referă la piața de gros sau la piața cu amănuntul.
4.1.2	Servicii de linii închiriate	Romtelecom va putea evalua dacă detalierea propusă de ANRC cu privire la serviciile de linii închiriate furnizate pe piața de gros este adecvată sau nu după ce ANRC va furniza mai multe detalii cu privire la metoda care urmează să fie utilizată pentru identificarea produselor componentelor rețelei și a costurilor aferente. În plus, Romtelecom solicită ANRC să ofere detalii cu privire la reconcilierea dintre datele referitoare la costuri pentru serviciile de linii închiriate furnizate pe piața de gros descrise în Secțiunea 4.1.2 și datele referitoare la costuri pentru segmentele terminale ale liniilor închiriate descrise în proiectul de decizie al ANRC cu privire la

Secțiune	Problemă	Comentariile Romtelecom
		acest aspect ² .
4.1.3	Alte servicii	Tratamentul recomandat de ANRC în cazul “altor servicii” în cazul modelului modelului de tip „top-down” de calculare a costurilor incrementale pe termen lung este fundamental greșit: serviciile nu pot fi incluse în “Incrementele aferente rețelei de transport/ acces”. Utilizarea elementelor de rețea este definită în modelul costurilor complet alocate; doar identificarea elementelor rețelei ca incremente aferente rețelei de transport/ acces este efectuată în modelul modelului de tip „top-down” de calculare a costurilor incrementale pe termen lung. Romtelecom solicită ANRC să analizeze proforma furnizată în Anexa A pentru o ilustrare a componenței incrementelor aferente rețelei de transport/ acces.
5	Evaluarea mijloacelor fixe	Principiile referitoare la costul de înlocuire și activul echivalent modern, așa cum sunt menționate în acest document sunt în prezent prea vagi pentru a avea o valoare practică. Orice definiție a activelor echivalente moderne trebuie să se bazeze pe un orizont de timp fix. De exemplu, în contextul rețelelor de telefonie mobilă, definiția activelor echivalente moderne nu a fost extinsă până în prezent la înlocuirea en gros a unei rețele GSM cu o rețea W-CDMA: se estimează că în viitorul apropiat operatorii de telefonie mobilă vor continua să desfășoare trafic vocal prin rețelele GSM. Stabilirea unui orizont de timp adecvat trebuie să aibă loc printr-un proces de consultare publică; este inacceptabil ca definirea acestuia să rămână la latitudinea ANRC.
5.2.3	Calcularea valorii atribuite diferenței dintre echipamentele cu tehnologie PDH și cele cu tehnologie	Din nou, principiul propus de ANRC este unul general acceptat. Totuși, Romtelecom solicită ANRC să includă în Decizie definiții mai concrete ale metodelor care trebuie utilizate. ANRC are obligația să furnizeze o metodologie pentru calcularea unei astfel de valori dacă această urmează să facă parte din metodologia de calculare a

² DECIZIA referitoare la interconectarea pentru liniile închiriate – segmentele terminale cu rețeaua fixă de telefonie publică

Secțiune	Problemă	Comentariile Romtelecom
	SDH din perspectiva caracteristicilor de performanță și a calității serviciilor	costurilor incrementale pe termen lung aplicată în cazul tuturor operatorilor; nu este responsabilitatea operatorilor să interpreteze principiile ANRC deoarece aceasta ar submina obiectivul ANRC privind transparența și consistența tratamentului.
5.3.1.1.3	Evaluarea cablurilor de cupru	Aparent, ANRC a confundat din nou obiectivele modelelor de tip „top-down” și „bottom-up”. Evaluarea la valoarea brută a rețelei de cablu de cupru din perspectiva modelului de calculare a costurilor de tip „top-down” urmează să fie efectuată pe baza unui indice de variație a prețurilor cablului de cupru achiziționat de Romtelecom și prin compararea acestei valori cu valoarea netă a claselor corespunzătoare de active ale Romtelecom și vechimea medie a acestor clase de active. Principiul „indexării” în cadrul reevaluării valorii din contabilitatea costurilor curente este similar celui urmărit, printre alții, de operatorii din Marea Britanie, Irlanda și Grecia. Abordarea descrisă de ANRC poate fi adecvată pentru realizarea unui model de tip „bottom-up” dacă acesta ar fi modelul folosit pentru determinarea prețurilor serviciilor de acces pe piața de gros, dar nu are relevanță în contextul acestui proiect de decizie.
5.3.1.2	Evaluarea fibrei optice	A se vedea mai sus.
5.3.1.5	Costurile aferente șanțurilor	Romtelecom solicită ANRC furnizarea unor detalii suplimentare cu privire la principiul „costurile cu șanțurile vor reflecta costurile care ar fi generate de dezvoltarea, în prezent, a unei rețele moderne”. În cazul în care ANRC intenționează să utilizeze acest principiu pentru excluderea conductelor în prezent neutilizate din șanțurile existente, Romtelecom menționează că efectul unei astfel de excluderi ar fi minim comparativ cu costurile rețelei de șanțuri. Pe scurt, în opinia Romtelecom aplicarea principiilor activelor moderne echivalente la rețeaua de șanțuri nu va avea efect semnificativ.

Secțiune	Problemă	Comentariile Romtelecom
5.3.2.1	Echipamente de comutare	Romtelecom nu utilizează în prezent metodologie ATM în rețeaua sa.
5.3.2.1.4	Costurile comutării	ANRC trebuie să ofere mai multe informații cu privire la metodologia recomandată pentru evaluarea aplicației informatice pentru comutare.
5.3.2.2.4	Numărul și structura repartitoarelor atribuite liniilor PSTN și liniilor închiriate	În contextul modelului de tip „top-down”, toate nodurile rețelei (fie centrale sau locații dotate cu echipamente de utilizare) sunt considerate ca fiind fixe. Astfel, nu ar mai exista dificultăți în ce privește justificarea de către Romtelecom a numărului și structurii repartitoarelor atribuite liniilor PSTN și liniilor închiriate. Orice astfel de afirmație trebuie limitată la contextul utilizării modelului de tip „bottom-up”. Dacă ANRC se referă la verificarea valorii conform contabilității costurilor curente a repartitoarelor utilizate de Romtelecom, o astfel de verificare trebuie efectuată în contextul auditului contabilității costurilor curente, neintrând sub incidența metodologiei modelului de calculare a costurilor de tip „top-down”.
5.3.3.1.4	Ajustarea valorii terenului și clădirilor în funcție de utilizarea „eficientă” a clădirilor	Romtelecom atrage atenția ANRC asupra comentariilor de la punctul 3.2. Excluderea selectivă a unor costuri pe baza unui concept nedefinit al ineficienței, în lipsa unor consultări publice sau a unei definiții empirice contravine recomandărilor CE referitoare la modelul de calculare a costurilor de tip „top-down”. Romtelecom nu este de acord cu punctul de vedere ANRC referitor la acest aspect; ca urmare, nu va ajusta valoarea terenurilor și a clădirilor care va fi introdusă în model și nici nu va exclude din model costurile aferente clădirilor.
5.3.3.3	Costuri de interconectare	A se vedea comentariile secțiunilor anterioare; metodologia de tip „top-down” se bazează pe principiul costurilor înregistrate efectiv, metodologia de tip „bottom-up” se bazează pe costurile înregistrate de un operator eficient ipotetic. Impunând ca Romtelecom să întocmească documentație referitoare la sursa elementelor generatoare de costuri indirecte legate de activitatea de interconectare precum și

Secțiune	Problemă	Comentariile Romtelecom
		evidențe referitoare la eficiența acestora, ANRC propune o metodologie aferentă modelului de tip „bottom-up” și nu de tip „top-down”. Romtelecom va include în model toate costurile de interconectare înregistrate.
5.3.3.4	Alte active imobilizate generatoare de costuri indirecte	A se vedea mai sus.
5.4.1	Determinarea costurilor anuale	Principiul consecvenței așa cum este definit de ANRC nu este clar. În cazul în care acest principiu al ANRC susține că valoarea prezentă a sumei intrărilor de numerar asociate unui activ ar trebui să fie egală valorii prezente a sumei ieșirilor de numerar, Romtelecom este de acord cu ANRC. Dar exemplul ANRC nu este clar.
5.5	Alocarea costului capitalului	Alocarea mijloacelor fixe aferente elementelor și serviciilor rețelei va fi introdusă în structura modelului costurilor complet alocate, a cărei metodologie va include detalii referitoare la procesul de alocare. Alocarea mijloacelor fixe aferente diverselor activități va fi inclusă în modelul de contabilizare separată, a cărei metodologie va include detalii ale acestui proces de alocare. Modelul de tip „top-down” nu va include nici un fel de alocare a valorilor mijloacelor fixe.
6.1	Ajustarea costurilor pentru a reflecta utilizarea unor soluții tehnice eficiente	Romtelecom a clarificat în paragrafele precedente perspectiva sa asupra corectitudinii „ajustării” costurilor în modelul de tip „top-down” sau prin excluderea costurilor din orice model în lipsa unor referințe la un cadru empiric asupra căruia trebuie să se convină în cadrul procesului consultărilor publice și care trebuie aplicat fără excepție tuturor operatorilor. Romtelecom nu poate oferi un feedback mai detaliat asupra propunerilor specifice ANRC în acest paragraf, până când ANRC nu va furniza detalii referitoare la modul obiectiv de calculare a ajustării și la aplicarea acestuia.

Secțiune	Problemă	Comentariile Romtelecom
6.4	Includerea în modelul de calculare a costurilor a unor componente flexibile în funcție de nivelul de utilizare	Romtelecom refuză să introducă o astfel de funcție în modelul de tip „top-down”. Trebuie discutată în cadrul unei întâlniri publice ideea capacității limitate iar cadrul convenit în această întâlnire va fi aplicat fără excepție tuturor operatorilor. Acest proces ar face ca testul de sensibilitate asupra modelului Romtelecom de tip „top-down” din perspectiva efectului modificării nivelurilor de utilizare, test cerut de ANRC, să nu mai fie necesar. Orice informație oferită de Romtelecom către ANRC referitoare la nivelurile de utilizare prezente, trecute și viitoare va fi tratată de către ANRC conform principiului confidențialității.
7.4	Ajustarea costurilor operaționale	ANRC prevede că „reevaluarea activelor la cost curent (utilizând costul de înlocuire) elimină ineficiența cheltuielilor operaționale generată de factorii prevăzuți la 5.2.” Reevaluarea activelor nu va avea impact asupra cheltuielilor operaționale în numerar care urmează să fie incluse în model, deoarece metodologia de contabilizare a costurilor curente nu ia în calcul efectul modificării tehnologiei asupra cheltuielilor salariale și non-salariae necesare activelor. Ulterior, ANRC cere Romtelecom să „identifice și să excludă proceduri și procese ineficiente ... și alte cheltuieli ridicate... chiar dacă sunt legate de tehnologie și de procese eficiente”. Conform celor menționate în paragrafele anterioare, instrucțiunea conține două erori: (a) metodologia modelului de tip „top-down” permite excluderea costurilor sub forma unei ajustări din perspectiva eficienței a rezultatelor modelului și nu a datelor introduse în model, pentru a permite reconcilierea datelor introduse în sistem cu costurile constatate ale operatorului (b) orice ajustări asupra bazei de costuri Romtelecom trebuie efectuate prin referință la un cadru empiric asupra căruia au convenit toți participanții prin intermediul consultărilor publice și aplicate fără excepție tuturor operatorilor. Propunerile ANRC nu întrunesc nici unul dintre aceste criterii și prin urmare Romtelecom nu le recunoaște ca fiind valabile pentru metodologia modelului de tip „top-down”.

Secțiune	Problemă	Comentariile Romtelecom
8	Procesul de alocare a costurilor	Deoarece modelul de tip „top-down” de calculare a costurilor incrementale pe termen lung se va referi la modelul costurilor complet alocate și la alocările pe care le conține, alocarea costurilor reflectată de modelul de tip „top-down”, conturile separate și modelul costurilor complet alocate va fi identică. Totuși, modelul de tip „top-down” se referă la o cumulare pe serii de costuri cuprinse în modelul costurilor complet alocate și în conturile separate. Documentarea pentru modelul de tip „top-down” va cuprinde evidențe referitoare la criteriile de cumulare a categoriilor de cost și evidențe referitoare la factorul determinant și seria de costuri afectată – dacă relația este de tip endogen sau exogen. O abordare detaliată a procesului va fi disponibilă la data la care Romtelecom va furniza metodologia referitoare la calcularea costurilor incrementale pe termen lung conform calendarului stabilit de ANRC.
8.1	Elementele generatoare de costuri și evaluarea volumelor	ANRC și Romtelecom vor conveni asupra modului de evaluare a volumelor atunci când Romtelecom va furniza metodologia referitoare la calcularea costurilor incrementale pe termen lung conform calendarului stabilit de ANRC.
8.2	Factori de utilizare	ANRC nu definește clar natura indicilor de utilizare a căror prezentare o impune. Romtelecom intenționează ca parte a modelului de tip „top-down” și a modelului costurilor complet alocate să elaboreze un tabel de utilizare care să indice minutele asociate fiecărei componente din rețea. Minutele asociate componentei ca măsură de referință sunt calculate prin multiplicarea numărului de minute ale serviciului care utilizează componenta în cauză cu factorul de utilizare asociat componentei. Din perspectiva Romtelecom, această propunere este conformă celor mai bune practici la nivel internațional.
10.2	Costurile relevante	Conform celor menționate în secțiunile anterioare, atât modelul de tip „top-down” cât și modelul costurilor complet alocate vor conține 100% din costurile înregistrate de Romtelecom SA pentru perioada în cauză. Excluderea costurilor din servicii poate fi

Secțiune	Problemă	Comentariile Romtelecom
		efectuată prin regulile de alocare comune ambelor modele. Aceste reguli de alocare vor fi convenite de toți operatorii prin intermediul consultărilor publice și se vor aplica fără excepție tuturor operatorilor.
Altele	Reconcilierea modelului de tip „top-down” cu modelul de tip „bottom-up”	În prezent, Romtelecom nu este familiarizat la un nivel suficient cu metodologia pe care ANRC și consultanții săi o propun pentru a fi utilizată la realizarea modelului de tip „bottom-up”, nefiind prin urmare în măsură să proiecteze modelul de tip „top-down” în conformitate cu modelul de tip „bottom-up” al ANRC. Pentru a asigura conformitatea cu termenele stipulate de ANRC, Romtelecom refuză prin prezenta să își asume responsabilitatea pentru alinierea structurilor celor două modele sau pentru reconcilierea rezultatelor celor două modele. Responsabilitatea pentru găsirea unor soluții în ce privește structura modelului de tip „bottom-up” care să permită comparația cu modelul elaborat de Romtelecom revine ANRC și consultanților săi.